

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Utenriksministeren

Utenriks- og forsvarskomiteen
v/leder Anniken Huitfeldt

Oslo, 2. desember 2020

Uttalelse fra Utenriksdepartementet ang. Dokument 8:39 S (2020-2021) – representantforslag fra representanten Bjørnar Moxnes

Jeg viser til Utenriks- og forsvarskomiteens brev 11. november 2020 om Dokument 8:39 S (2020-2021) fra representanten Bjørnar Moxnes.

Jeg deler representantens syn på viktigheten av god forankring av norsk utenrikspolitikk i Stortinget.

Utenriksdepartementet har derfor lagt vekt på åpenhet under hele kampanjen for en norsk plass i FN's sikkerhetsråd i perioden 2021-22. Jeg har orientert Utenriks- og forsvarskomiteen to ganger i kampanjeperioden, og sikkerhetsråds kampanjen var tema i den utenrikspolitiske redegjørelsen i Stortinget og den påfølgende debatten i mars. Utenriksdepartementet har for øvrig publisert halvårige rapporter over påløpte kostnader, og hva kostnadene dekket, under kampanjeperioden. 29. september 2020 ble også de samlede økonomiske kostnadene for kampanjen presentert. Så vidt Utenriksdepartementet er kjent med, er det svært få andre land som viser tilsvarende åpenhet om sine kampanjekostnader.

Jeg har bedt stortingspresidenten om å få holde en redegjørelse om hovedprioriteringer for og innretning av det norske sikkerhetsrådsmedlemskapet, og det planlegges for at den holdes i desember. Ytterligere redegjørelser i løpet av medlemskapsperioden vil bli gjennomført ved behov.

Jeg vil også understreke at Stortingets organer på vanlig måte vil orienteres og konsulteres dersom det kommer saker på rådets dagsorden i perioden som krever dette. Den langvarige praksisen hvor regjeringen orienterer Stortinget om viktige utenrikspolitiske saker i Den utvidede utenriks- og forsvarskomiteé, vil også gjelde for saker og ved behov under den perioden Norge sitter i FN's sikkerhetsråd.

Det er Stortinget som beslutter sin organisering og arbeidsform. Etter min oppfatning vil imidlertid denne etablerte konsultasjonsordningen dekke behovet beskrevet i representantforslaget på en bedre måte enn ved å opprette en tidsbegrenset konsultasjonsmekanisme for perioden Norge skal sitte i Sikkerhetsrådet.

Stemmebytteavtaler er et veletablert verktøy som brukes aktivt av de aller fleste av FNs medlemsland som stiller til valg i multilaterale organer, enten det er til FNs sikkerhetsråd, FNs menneskerettighetsråd eller andre av FNs underliggende organer eller organisasjoner. Norge benyttet seg av stemmebytteavtaler i valget til FNs sikkerhetsråd i juni i år. Dette skjedde også forrige gang Norge stilte som kandidat til Sikkerhetsrådet.

Generelt er det norsk politikk å bruke stemmeretten og stemmebytteavtaler til å fremme kandidaturer som er i tråd med norske utenrikspolitiske prioriteringer. Hver enkelt stemmebytteavtale vurderes individuelt basert på faglige hensyn og utenrikspolitiske prioriteringer. Personlige kandidaturer vurderes med utgangspunkt i vedkommende kandidats kvalifikasjoner og egnethet som er relevant for det aktuelle vervet. Stemmegivning i forbindelse med kandidaturer i FN-sammenheng er ikke offentlig, i tråd med prosedyrereglene om hemmelige valg. Det følger av vanlig praksis at stater ikke går offentlig ut med hvilke land de støtter til FNs sikkerhetsråd. Det er også normalt en forventning fra den andre staten om at Norge ikke skal offentliggjøre avtalen.

Dette legger vi også til grunn på norsk side, og det er en politikk som har vært fulgt av vekslende norske regjeringer. Dette er viktig norsk politikk og det er viktig for Norges utenrikspolitiske interesser, ikke minst for Norges troverdighet i FN-sammenheng og for vårt forhold til andre land. Utenriksdepartementet legger til grunn at det kan skade norske utenrikspolitiske interesser om vi legger oss på en praksis hvor stemmebytteavtaler offentliggjøres.

Vennlig hilsen

Ine Eriksen Søreide